

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

7. Conditiones requisitæ pro recipienda hac compositiones Bulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

scientiæ, siquidem eiusmodi compositio facta est à Pontifice, qui cum sit administrator bonorum temporalium fidelium, quando hæc concernunt bonum spirituale, potest disponere de rebus, &c. & re ipsa disponit sine ulla conditione, quæ certè gratis asseritur, cum in Bulla, ne vestigium quidem illius appareat. Et quidem si id potest Princeps secularis per præscriptionem, cur non possit per compositionem Pontifex? item sicut si distribuit totum pauperibus, nihil tu debes postea Domino comparenti, ut omnes concedunt; Ita si per compositionem legitime tibi, & subsidio contra infideles auctoritate Pontificia divisisti. Hæc sententia est à nobis promptius amplectenda.

11. Dixi (in foro conscientie.) Nam, quia Bulla Cruciatæ, quanta est, solum respicit forum internum, potest esse condemnata à iudice tenet Trullench. l. 6. ut rem reddas Domino comparenti, & nunc post sententiam, non vero antea, debes iuxta sententiæ parere ac reddere.

12. Sed nihilominus valere etiam pro externo foro, docet Acoſta q. 95. cui asseritur Delug. d. 6. de iust. n. 105. quia compositio est expedita absolute auctoritate Pontificis potentis liberare, atque sine ulla restrictione liberantur debitorem.

13. Prudenter autem atquit Bardi, valere quidem compositionem in foro externo, sed quia in foro eodem debet constare, eam legitime fuisse expeditam, constare autem difficile est, ideo regulariter illa non procedit, nisi in foro interno, semper enim creditor dicere poterit compositionem non fuisse factam super suo credito, non fuisse præmissam debitam diligentiam, &c.

§. VI. Explicatur quantitas, de qua quis componi valet.

1. Dux sunt viæ, per quas incedere potes ad compositionem acquirendam. Altera est per summationem tot Bullarum, altera per compositionem immediate faciendam cum ipso Commissario.

Si fiat prior via, quantitas, super qua fieri potest compositio pro una Bulla, sunt duo mille Maravedis, quæ in moneta Sicula sunt uncie duæ, tarenæ decem, & septem cum granis quatuor seu sunt scuta sex, tarenæ quinque & grana quatuor: fierique possunt summationes tot Bullarum usque ad quantitatem centum mille Maravedis, hoc est usque ad uncias centum viginti octo, tarenos viginti, & grana sex, seu usque ad scuta trecenta viginti unum, tarenos octo, & grana sex. Quare, sumendo, vel simul, vel successivè intra annum publicationis, quinquaginta Bullas invenies (si rectè rationem iniis) extinxisse dictam quantitatem centum mille Maravedis.

Nota, per unam, seu per singulas Bullas solvi debere Commissario seu Distributori Bullarum duos Reales à quocumque siue persona sit privata, siue insignis: hæc enim distinctio est, pro sumenda Bulla communi, non vero pro compositionis Bulla. Ita Bardi p. 3. tr. 5. diff. 1. cap. 3. num. 3.

2. Quod si Summa, pro qua fieri postulat compositio, excedit dictam summam centum mille Maravedis, tunc erit recurrendum ad posteriorem viam, id est, erit conveniendus Commissarius, ut ipse taxam suo arbitrio (nam non est definita pro omnibus) designet, iuxta personarum qualitatem, & quantitatem bonorum. Notat tamen Henr. l. 7. in d. c. 33. n. 1. solere designari decem, quæ à debitore in subsidium belli erogentur, pro singulis centenariis.

3. Inquires in hunc modum. Ego ex restitutione interitum debeo mille uncias aureas, vellem autem per priorem viam sumere Bullas quinquaginta pro extinctione unciarum Sicularum centum viginti octo, tarenorum viginti, & granorum sex, quæ sanè est mihi utilis

via, & pro reliquis per viam posteriorem componere me cum Commissario, possumne?

Respondeo, valde & licet posse. Ita Trull. d. l. 3. d. 3. n. 2. & 3. Quia, & id signate concedit ipsa Bulla compositionis, & ita praxis habet innixa in eo, quod commissario non est limitata quantitas, de qua componere ad prædictum suum arbitrium possit.

4. Subinquires. Vellem pro tota summa confugere ad Commissarium.

Respondeo, confugito, ut libet, propter eandem rationem, & ita notat Bard. p. 3. tr. 5. diff. 1. c. 3. n. 5.

5. Subinquires iterum. Debeo ducentas uncias Sicularum, mihi provideo de tot Bullis quot sufficiunt ad extinguendas centum; deinde aliquot post diebus sumo totidem Bullas pro aliis centum, legitime me gero?

Respondeo, Nimis teste Bard. l. c. num. 9. te illegitimè geris: debes enim ad Commissarium pro posterioribus centum recurrere, siue bona, siue mala fide eam divisionem feceris, siue etiam oblitus fueris invincibiliter, te debere ducenta. Ratio est, quia Privilegium, quod datur per receptionem tot Bullarum intrinsecè limitatum est, ad tantam limitatam summam materialiter, & non ad amplius.

§. VII. Conditiones requiritæ pro recipienda hac compositionis Bulla.

1. Prima est, ut iuxta dicta pro Bulla communi, à fidei baptisato (non est necesse, ut existat in statu gratiæ, ut notat Mendo d. 34. cap. 5. num. 38.) recipiatur summam huius Bullæ à manibus legitimi Ministri, data elemosyna, quam diximus §. præced. num. 1. sine, & quidem impressum, & signatum nomine & sigillo Commissarii. Debet autem is, qui vult compositionem, existere in Regno, ubi Bulla promulgatur, vel ad illud personaliter declinare, iuxta dicta superius de Bulla communi. Quare Neapolitanus v. g. qui Panormi incolit, vel obiter etiam per paucas horas Panormi manet, potest, dum manet, recipere hæc Bullam, vel componere cum Commissario, & consequenter, teste Trullench. l. 6. d. 2. liberari à restitutione bonorum, de quibus componitur.

2. Secunda conditio ut inscribatur nomen id, quod per occasionem clare diximus supra cap. 15. §. 4. Non requiritur autem, ut vult Mendo. diff. 22. cap. 5. n. 52. ut conservetur, quod etiam per eandem occasionem dictum ibidem est. Lege, si est otium, Mendo, & Bardi, loc. cit. qui contra hoc posterius asserunt, & solvunt obiectionem quandam non admodum necessariam.

3. Tercia, ut non aliena surripiat quis in confidentiam huius compositionis. Nota autem compositionem negari surripienti ex confidentia, non autem negari surripienti cum confidentia. Explico id asserendo verba Henr. l. 7. de Indulgent. c. 34. Non valet, inquit, compositio si iniuste hæc bona quis occupaverit tanquam ex immedato motivo aut sine principali. At non prohibetur compositio, si iam decreverat furta facere, aut ea diutius tenere. Hæc ille, cuius sensus est, non prohiberi compositionem si spes Bullæ inveniat iam voluntatem furandi, non autem illam moveat ad furandum.

Esse etiam confidentiam, potest cum Mendo disput. 33. num. 43. si quis quid foretur ab aliquo sperans, fore, ut illum quem nunc cognoscit, sit fluxu temporis ignoraturus.

4. Huc facit sequens quasiuncula. Si Petrus v. g. spe compositionis faciendæ retineat bona hæc incerta, nec restituat, sed nec distribuat pauperibus; peccat necne?

Respondeo. Si longa est mora qua retinet, peccat mortaliter, quia unusquisque obligatur statim restituere, dum potest. Adverto tamen quod si deinde expedit legitime compositionem, valet compositio. Ita Acoſta in

expl. Bull. q. 32. *Lud. à Cr. de Bull. d. 3. dub. 13.* quia Pontifex negat compositionem surripienti in confidentiam Bullæ, non veto surripita retinere.

5. Adverte tamen quod si hæres, spe huius compositionis retinet legata, de quibus dictum est §. 2. & 3. non potest uti compositione, quia hoc in hærede non est solum retinere, sed in radice, est furare; idem dic in similibus.

6. Hæc ita satis, superque declaratis, inquires primo circa primam conditionem. An hæc Bulla compositionis prodest Fidelibus defunctis? Respondeo si defunctus antequam animam efflaverit, mandavit suo hæredi, vel alteri ut sumeret eas Bullas, vel, ut faceret compositionem cum commissario, utilis ei Bulla seu compositio erit. Ita Trull. l. 1. dub. 2. *Lege Andr. Mend. d. 33. c. 5. n. 50.* agentem in aliquo contra Trull. id quod rite solet fieri, quando, dum quis est mortui proximus, dubitat, an aliquid ex malè ablatis habeat, undem andat hæredi, ut habita consultatione cum Theologis, si ipse debeat, hæres, sumat tot Bullas &c. Quod si is nil mandavit, utilis ei Bulla non erit, quia Bulla accipi debet nomine illius, cui ea profutura est; at non potest fieri nomine defuncti, id quod defunctus nequaquam mandavit.

Dices Quid faciet igitur hæres, si forte cum hereditate ipsi adveniant aliqua defuncti bona, quæ ipsi constat esse aliena, dominumque inveniri non posse? Respondeo Curat ipse nomine proprio Bullas, vel compositionem, ut dixi §. 4. n. 3.

7. Inquires secundo, Circa conditionem tertiam. Quæ fuerant ablata ex confidentia huius Bullæ, & donatus ignoratur, si non sunt capacia compositionis, cum non restitui debent.

Respondeo pauperibus, vel locis piis, inter quos pauperes recte nominantur Animæ Purgatorii, quæ recte Mend. disp. 3. a. c. 4. n. 59. maxime indigent Missis, & suffragiis; ut etiam ipsa Monasteria, & ipsi item, secundum illam enim sunt loca pia, hi sunt, verè Pauperes voto perpetuis adstricti, si illud rite servant. Pauperibus, inquit, vel locis piis deberent ex se ea restitui, ut disposuit Alexander Pontifex lib. 8. in dec. 17. 4. cap. 1. §. 3. n. 20. a. adductus.

8. Dico, ex se, nam quia in hac Bulla disponit Pontifex, ut ablata ex dicta confidentia applicentur in totum ad huius belli subsidium, ideo ita debere sub peccato mortali applicari, & non dari pauperibus, vel piis locis docet Trull. l. c. n. 19. ubi tamen viget consuetudo sic applicandi, ubi enim ea consuetudo non esset, abrogata iudicaretur hæc dispositio. Verum tantum rigorem peccati mortalis negat Bardi, quia in Bulla non est verbum inducens obligationem sub mortali, & ex alia parte mutare unum opus pium in aliud item pium, id est, quod debetur duci expeditioni huic contra infideles, dare pauperibus, non est (nisi aliud addatur) materia gravis, saltem, ut plurimum. Atque hæc de Bulla compositionis breviter scripsisse sufficiat.

